

7

તમે પેટર્ન (તરાહ) જોઈ શકો છો ?

અધ્યયન નિષ્પત્તિ-

M507 ત્રિકોણ સંખ્યા અને ચોરસ સંખ્યાને ઓળખે છે.

M507.1 આકારો અને ચિત્રોમાં જોવા મળતી પેટર્ન ઓળખે છે, વિસ્તારે છે અને તે મુજબ નવી પેટર્ન રચે છે.

વિષય વસ્તુના મુદ્દા-

7.1 સંખ્યાઓની પેટર્ન

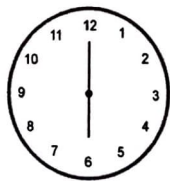
7.2 આકારોની પેટર્ન

પૂર્વજ્ઞાન :-

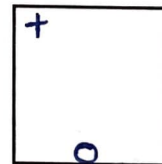
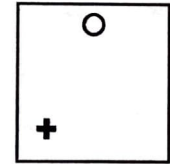
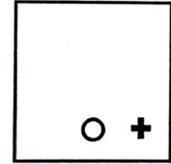
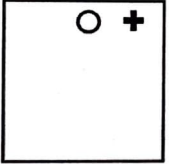
આકારોની સમજ અંકોની કમિકતા

1 તેના પછી શું આવશે?

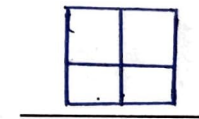
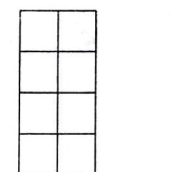
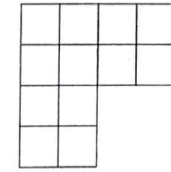
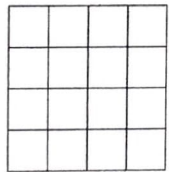
(1)

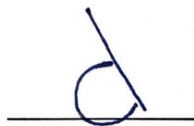
(2)

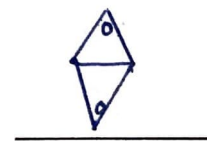
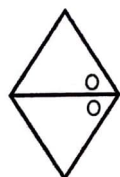
(3)

(4)

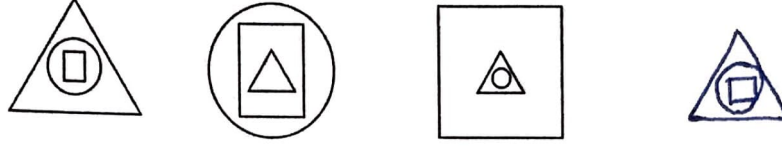
(5)

(6)

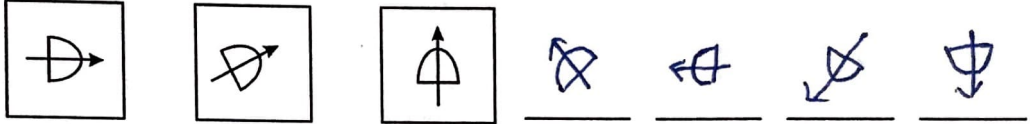

(7)

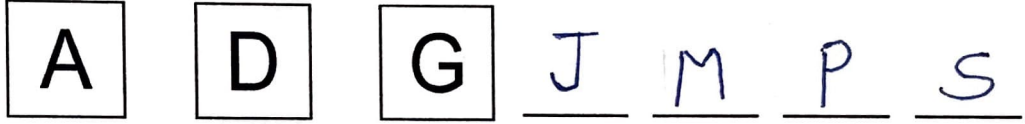

2 આપેલ પેટર્ન મુજબ બનાવો.

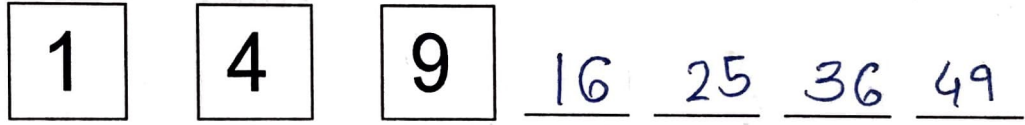
(8)

(9)

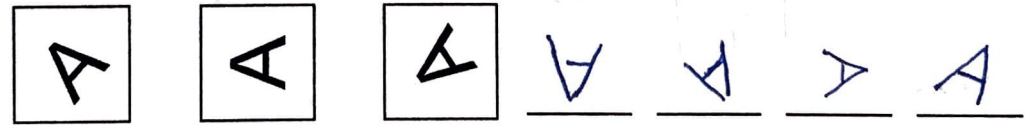
(10)

(11)

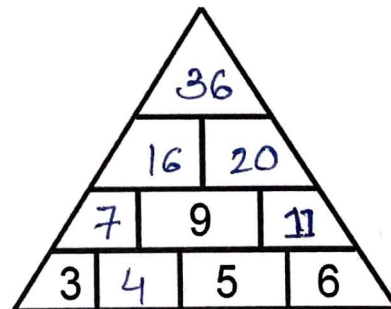
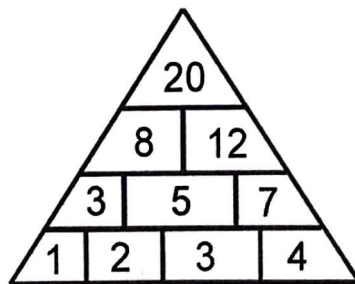
(12)

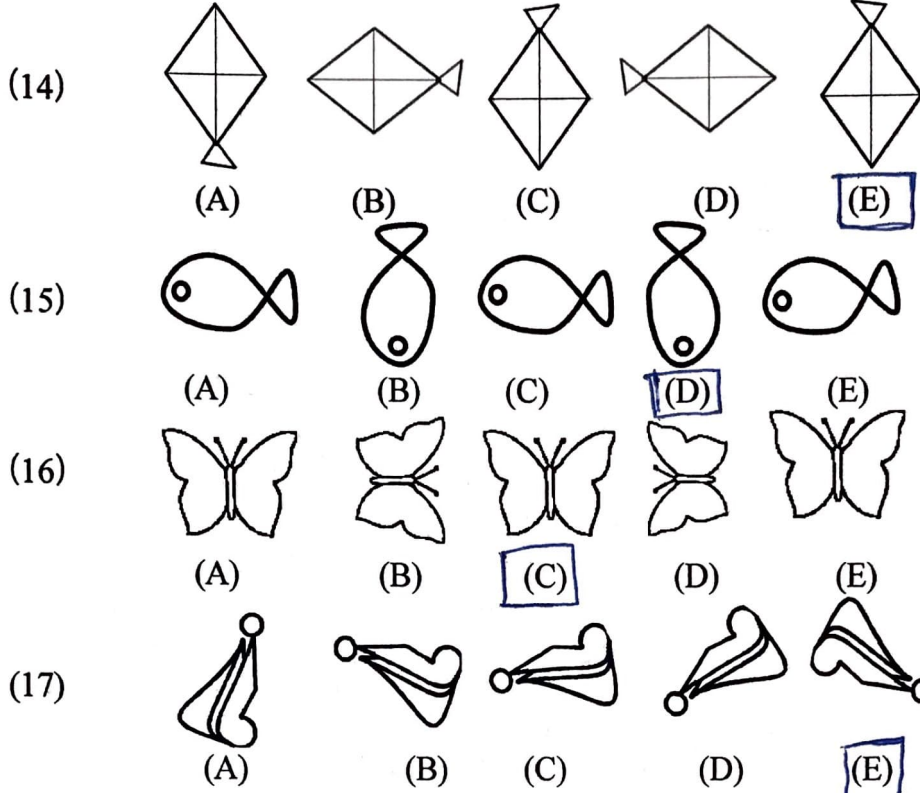
3 આપેલ ઉદાહરણ મુજબ નીચે આપેલ ત્રિકોણને પૂર્ણ કરો.

ઉદાહરણ

(13)

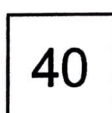
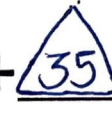
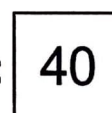

4 નીચેનામાંથી જે ચિત્ર નિયમ અનુસાર ન હોય તે વિકલ્પ પસંદ કરો.

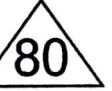
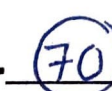

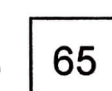
5 ઉદાહરણ મુજબ શબ્દો તેમજ સંખ્યા શોધો. જે બંને બાજુથી (ડાબેથી કે જમણેથી) સમાન રીતે વંચાય.

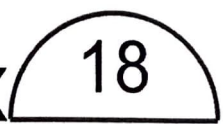

(18) ઉદા. સરસ પાંચળ કુજકુ ઉદા. 131 242 575

6 નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

(19) + + = + +

(20) + + = + +

(21) + + = + +

(22) x = x

જાદુઈ ચોરસ બનાવીએ જેની દરેક હારનો સરવાળો 120 થાય.

(23)

37	42	41
44	40	36
39	38	43

બાજુમાં આપેલ ચોરસને પૂર્ણ કરવા માટે
36 થી 44 સુધીની સંખ્યાઓનો ઉપયોગ કરો.
કોઈ સંખ્યાનો ફરીથી ઉપયોગ થઈ શકે નહીં.

નીચેના કેલેન્ડરમાંથી જાદુઈ ચોરસ શોધી જવાબ આપો.

રવિ	સોમ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

(24) જેનો સરવાળો 108 થતો હોય.

$$\Rightarrow 12 \times 9 = 108$$

4	5	6
11	12	13
18	19	20

(25) જેનો સરવાળો 144 થતો હોય.

$$\Rightarrow 16 \times 9 = 144$$

8	9	10
15	16	17
22	23	24

(26) જેનો સરવાળો 162 થતો હોય.

$$\Rightarrow 18 \times 9 = 162$$

10	11	12
17	18	19
24	25	26

9 મને ઓળખી કાઢો.

(27) હું 6 નો ગુણક છું. 30 થી મોટો અને 40 થી નાનો છું. મારા બંને અંકનો સરવાળો 9 છે.

બોલો હું કોણ ?

$\Rightarrow 36$

(28) હું 2નો અવયવી છું. 10 થી મોટો અને 20 થી નાનો છું. મારા બંને અંકનો સરવાળો 7 છે.

બોલો હું કોણ ?

$\Rightarrow 16$

(29) હું 36 નો અવયવ છું. $\frac{10}{2}$ ના પાંચ ગણાથી મોટો અને $\frac{15}{3}$ ના પાંચ ગણાથી નાનો છું.

બોલો હું કોણ ? 12

(30) હું 90 ના અડધા કરતાં મોટો છું. 40 થી 50 ની વચ્ચે છું. મારા બંને અંકનો સરવાળો 13 થાય છે.

બોલો હું કોણ ? 49

(31) તમારા મિત્રને કહો, તમારી ઉંમર લખો. તેમાં 10ને ઉમેરો. મળતા જવાબને 3 વડે ગુણો. તેમાંથી 30 બાદ કરો. પછી તેને 3 વડે ભાગો. તમને શું મળ્યું? આવેલ જવાબ તમારા મિત્રની ઉંમર હશે.

દારીકે મિત્રની ઉંમર = 20 હતી.

તેમાં 10 ની ઉમેરતા = $20 + 10 = 30$

30 ની 3 વડે ગુણતા = $30 \times 3 = 90$

90 માંથી 30 બાદ કરતા = $90 - 30 = 60$

60 ની 3 વડે ભાગતા = $60 \div 3 = 20$

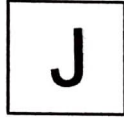
મને 20 જવાબ મળ્યો.

હા, આવીજ જવાબ મારા મિત્રની ઉંમર હતી.

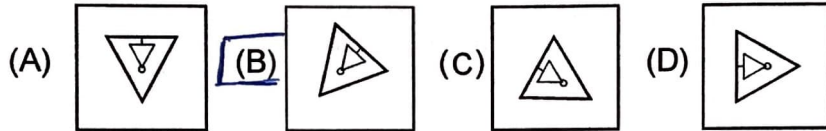
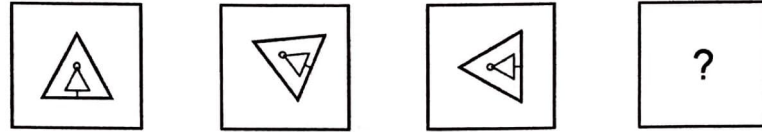
અધ્યયન નિષ્પત્તિનું સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન

1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

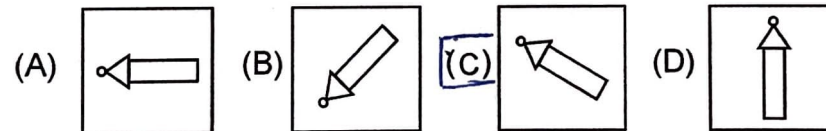
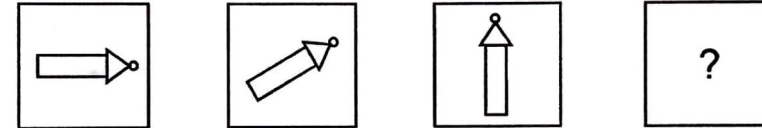
(1) નીચે આપેલ આકૃતિને ફેરવો. $\frac{1}{4}$ (ઘડિયાળના કાંટાની દિશામાં)

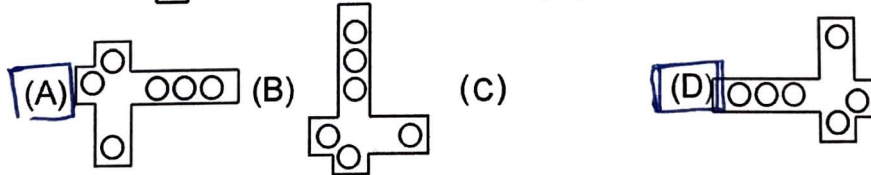
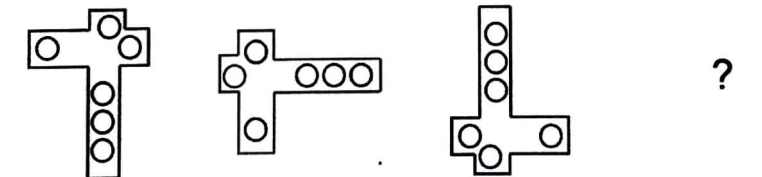
(2)

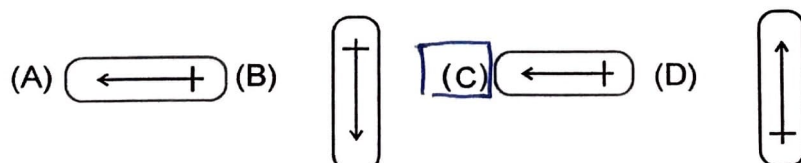
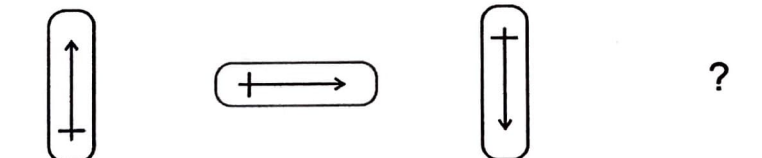
(3)

(4)

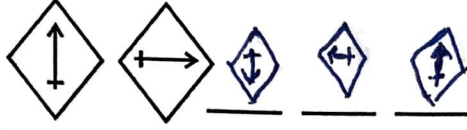

(5)

2 સૂચના મુજબ કરો.

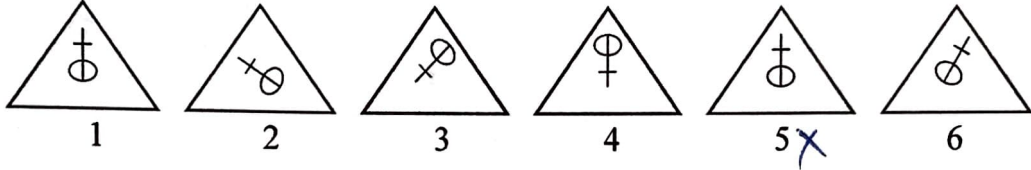
- (6) આપેલ પેટર્ન મુજબ બનાવો.

- (7) નિયમનો ઉપયોગ કરી ફરીથી પ્રથમ ચિત્ર ન મળે ત્યાં સુધી આગળ વધો.

- (8) નિચેનામાંથી જે ચિત્ર નિયમ અનુસાર ન હોય તેના પર x નિશાની કરો.

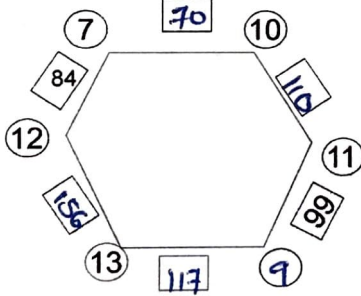

- (9) જાદુઈ ચોરસમાં 11 થી 20 સુધીની સંખ્યા ભરીને બનાવો. કે જેમાં દરેક હારની સંખ્યાનો સરવાળો 45 થાય.

12	17	16
19	15	11
14	13	18

નોંધ(કોઈ પણ સંખ્યાનો ફરીથી ઉપયોગ કરી શકાય નહીં.)

- (10) નીચે આપેલ ષટ્કોણને પૂર્ણ કરવા માટે ચોક્કસ નિયમોનો ઉપયોગ કરો.

વિદ્યાર્થીઓની શૈક્ષણિક સ્થિતિ											નિશાનીઓની કુલ સંખ્યા		
પ્રશ્ન નં.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	x	?	✓
7.1													
7.2													
પરિણામનું એકંદર:													

શિક્ષકની સહી:

વાલીની સહી: